

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/40/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4210215796
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hušeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2012:4210215796.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: Telefónica Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Einsteinova 24, IČO: 35 848 863, zastúpený SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., so sídlom Bratislava, Šoltésovej 14, proti odporcovi: Y. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom C., J. XX, č. dverí XX, o zaplatenie 1.061,02 Eura s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 6C/68/2011-72 z 27. septembra 2011 takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti, v časti určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky a v časti náhrady trov konania účastníkov z r u š u j e a vec v týchto častiach v r a c i a súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi 633,03 Eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 48,96 Eura za čas od 19.11.2007 do zaplatenia, zo sumy 36,15 Eura za čas od 12.02.2008 do zaplatenia, zo sumy 1,99 Eura za čas od 16.04.2008 do zaplatenia, zo sumy 326 Eur za čas od 18.12.2007 do zaplatenia, zo sumy 219,93 Eura za čas od 18.01.2008 do zaplatenia, všetko v mesačných splátkach po 10 Eur, ktoré splátky sú splatné 28 dňa toho-ktorého mesiaca s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Vo zvyšku súd návrh zamietol. Súd zároveň určil, že zmluvná podmienka v dodatku k zmluve o pripojení z 12.10.2007 pod bodom 2.5 v časti : „ak účastník poruší niektorú z povinnosti podľa dodatku, záujemca sa zaväzuje uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 12.893,28,- Sk“, je ako neprijateľná neplatná. Odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 135,18 Eura. Svoje rozhodnutie zdôvodnil súd prvého stupňa s poukazom na vykonané dokazovanie a ust. § 52 ods. 1 - 4, § 53 ods. 1, 4 písm. k/, ods. 5, § 53a ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, článku 3 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS. V konaní mal za preukázané, že účastníci 12.10.2007 uzatvorili zmluvu o pripojení a dodatok k tejto zmluve. Navrhovateľ za poskytnuté služby fakturoval odporcovi sumy 1.475,- Sk, 1.149,- Sk, 1.089,- Sk, 8.100,- Sk a 9.821,- Sk. Listom z 23.01.2008 navrhovateľ oznámil odporcovi, že ak nedoplatok vo výške 17.921,50 Eura nezaplatí, navrhovateľ pristúpi k súdnemu vymáhaniu pohľadávky a k ukončeniu zmluvného vzťahu. Listom zo 06.02.2008 navrhovateľ oznámil odporcovi, že odstupuje od zmluvy o pripojení k 17.03.2008, ak neuhradenú pohľadávku odporca nezaplatí do 10.03.2008. Súd prvého stupňa skúmal, či zmluva o pripojení, ako aj jej dodatok boli uzatvorené v súlade so zákonnými ustanoveniami. Poukázal na návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal jednak zaplatenia sumy za poskytnuté služby, ako aj za platenie zmluvnej pokuty, ktorá bola dojednaná pre prípad porušenia zmluvy. Všeobecné podmienky v bode 4.2 písm. a/ vyjadrovali povinnosť účastníka platiť za poskytnuté služby v súlade s platným cenníkom. Súd poukázal na to, že odporca nenamietal okolnosť, ktorá by spochybňovala pohľadávku navrhovateľa na zaplatenie ceny telekomunikačných služieb za obdobie od 17.12.2007 do 15.04.2008. V tejto časti súd podanému návrhu vyhovel a priznal v súlade s ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. aj úroky z omeškania.

V časti nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty súd prvého stupňa návrh zamietol. Mal za to, že dojednanie o zmluvnej pokute je neprijateľnou podmienkou, jednoznačne poškodzujúcou spotrebiteľa hlavne preto, že dojednanie nezohľadňuje dĺžku obdobia, po ktorú spotrebiteľ riadne plnil svoje povinnosti zo zmluvy, ani inými hľadiskom neodstupňuje výšku zmluvnej pokuty. Aj od odporcu, aj od ostatných spotrebiteľov sa požaduje zaplatenie zmluvnej pokuty v plnej výške. Súd prvého stupňa ďalej poukázal na nepomer v právach a povinnostiach účastníkov spotrebiteľskej zmluvy na úkor spotrebiteľa aj tým, že spotrebiteľ sa zaviazal na dobu viazanosti využívať služby dodávateľa bez ohľadu na to, v akej životnej situácii sa bude nachádzať v nastávajúcom období, pričom dodávateľ, ako silnejšia zmluvná strana spotrebiteľskej zmluvy si zabezpečí odberateľa a ak by ten neodberal jeho služby, tak si uplatní zmluvnú pokutu. Podľa názoru súdu, sama skutočnosť, že dodávateľ poskytuje možnosť nadobudnutia mobilného telefónu za „akciovú cenu“, pri využívaní jeho určitého programu poskytovania služieb, bez reálnej možnosti spotrebiteľa už v čase uzavretia zmluvy poznať skutočný obsah „benefitu“, ponuky dodávateľa, vnáša do tohto právneho vzťahu značný nepomer majúci dopad aj na vznik povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu. To, že dodávateľ má zverejnený cenník svojich služieb na internete, resp., že sú k dispozícii v každej jeho predajni, súd nepovažuje za reálnu možnosť pre spotrebiteľa spoznať obsah „benefitu“, ponúkanej akcie a to preto, lebo bežný spotrebiteľ „jazyku“ týchto ťažko môže rozumieť. Dodávateľ totiž pre spotrebiteľa v neprehľadnej, zložito formulovanej a miniatúrnymi písmenami písanej forme zapracuje také zmluvné dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné, a o ktorých dodávateľ predpokladá, že uniknú pozornosti spotrebiteľa.

Uvedený rozsudok napadol odvolaním navrhovateľ v zamietajúcej časti istiny, zamietnutých úrokov z omeškania a zamietnutých trov konania. Žiadal, aby odvolací súd v napadnutej časti zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie, resp., aby rozsudok zmenil tak, že odporca je povinný navrhovateľovi zaplatiť aj sumu vo výške 427,99 Eura s príslušenstvom. V súvislosti s tvrdením súdu, že zmluvná pokuta nezohľadňuje dĺžku obdobia, po ktorú spotrebiteľ riadne plnil svoje povinnosti zo zmluvy a ani iným hľadiskom neodstupňuje výšku zmluvnej pokuty, navrhovateľ uviedol, že odporca s ním uzavrel zmluvu o pripojení 12.10.2007 a k odstúpeniu od zmluvy došlo 17.03.2008. Zmluvný vzťah medzi účastníkmi trval necelých 5 mesiacov, ktoré obdobie zahŕňalo 6 zúčtovacích období. Odporca sa však podpisom zmluvy o pripojení spolu s dodatkom k zmluve o pripojení z 12.10.2007 zaviazal užívať mesačný program po dobu 24 mesiacov. Zo 6 faktúr za služby vystavených navrhovateľom odporcovi, tento zaplatil iba jednu. Dĺžka obdobia, počas ktorej si odporca riadne plnil svoje povinnosti je potom irelevantná z dôvodu, že odporca si svoju povinnosť splnil riadne iba raz. Navrhovateľ mal za to, že požiadavka súdu, aby žalobca zmluvnú pokutu reflektoval s dobou trvania zmluvného vzťahu, keď doba trvania zmluvného vzťahu bola dohodnutá na 24 mesiacov, je nezrozumiteľná rovnako, ako aj požiadavka súdu na reflektovanie rozsahu splnených záväzkov, keď tie nijako nekompenzujú poskytnutý mobilný telefón a naopak, záväzky odporcu boli oveľa nižšie vďaka poskytnutému „benefitu do všetkých sietí za 1,- Sk s DPH“. Navrhovateľ poukázal na to, že zmluvná pokuta zabezpečuje okrem zvýhodnenej ceny mobilného zariadenia aj benefit, ktorý odporca získal v prípade, ak sa zaviazal na užívanie služieb navrhovateľa počas 24 mesiacov. Poukázal na dodatok k zmluve o pripojení, na základe ktorého nadobudol odporca mobilný telefón za 1,- Sk, pričom štandardná cena tohto telefónu bola 7.400,- Sk (248,62 Eura). Ďalej poukázal na to, že v zmysle zmluvy v prípade 24 mesačnej viazanosti odporcu, bude navrhovateľ účtovať odporcovi len 1,- Sk za všetky minúty do všetkých národných sietí v rámci Slovenskej republiky, po prevolaní minút v rámci zvoleného paušálu, t. j. 250 min. Táto cena mu mala byť poskytnutá do prevolania 1000 min. v rámci jedného zúčtovacieho obdobia, to znamená, že táto akciová cena mu mala byť poskytnutá na minúty od 251 do 1000 za obdobie 18 zúčtovacích období. Z toho vyplýva, že odporca získal mesačne 750 min. volaní za cenu 1,- Sk namiesto štandardnej ceny 5,50,- Sk s DPH. Navrhovateľ poukázal na funkciu zmluvnej pokuty, ako zabezpečovacieho prostriedku. Výšku zmluvnej pokuty je podľa navrhovateľa potrebné posudzovať vo vzťahu k hodnote benefitu, ktorý odporca na základe zmluvy o pripojení od navrhovateľa dostal. Ďalej uviedol, že v danom prípade je zmluvná pokuta ako paušalizovaná náhrada škody navrhovateľa vzniknutá nedodržaním zmluvných podmienok a zároveň predstavujúca sankciu za porušenie zmluvných povinností, teda za nedodržanie 24 mesačnej viazanosti nižšia ako hodnota mobilného zariadenia a benefitu, ktoré zabezpečuje. Ak by odporca neporušil povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o pripojení, po uplynutí dohodnutej doby by získal mobilný telefón za zlomok jeho skutočnej ceny a výhodnejšie ceny volaní, resp. mesačných programov oproti zákazníkovi, ktorí uzatvorili s navrhovateľom zmluvu o pripojení bez viazanosti. K odôvodneniu súdu, že značný nepomer v právach a povinnostiach účastníkov tejto spotrebiteľskej zmluvy nastáva na úkor spotrebiteľa aj tým, že spotrebiteľ sa viaže na dobu viazanosti využívať služby

dodávateľa bez ohľadu na to, v akej životnej situácii sa bude nachádzať v nastávajúcom období, navrhovateľ uviedol, že za bežných okolností nie je obvyklé a možné skúmať finančné možnosti druhej strany, týkajúce sa schopnosti plniť si svoje povinnosti vyplývajúce z uzatvorenej zmluvy o pripojení. V odvolaní poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 23Odo/1047/2003, na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25Co/56/2011. Mal za to, že súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil, keď sa nevysporiadal so zvýhodnenou kúpnu cenou mobilného telefónu a hodnotou benefitu, ktorý bol zabezpečený zmluvnou pokutou. Súd prvého stupňa navrhovanú výšku zmluvnej pokuty žiadnym spôsobom nevyčíslil a svoje tvrdenie relevantne nepodložil a nevysvetlil. K ďalším dôvodom uvedeným v napadnutom rozsudku navrhovateľ uviedol, že text v dodatku k zmluve o pripojení je písaný rovnakým písmom, je dobre čitateľný, odporca čitateľnosť textu nerozporoval, pričom, keď mal súd pochybnosti o čitateľnosti akéhokoľvek textu zmluvy, mohol si od navrhovateľa vyžiadať originál alebo overenú fotokópiu na nahliadnutie. Dostupnosť cenníka služieb je okrem internetu k dispozícii aj v každej predajni navrhovateľa a to v úradnom slovenskom jazyku, čím je zabezpečená možnosť spotrebiteľa oboznámiť sa s obsahom benefitu. Za neobjektívne a ničím nepodložené považoval navrhovateľ hodnotenie súdu ohľadom nemožnosti poznania obsahu benefitu a ponúkaných akcií. Poukázal na to, že sú to akcie, ktorými sa navrhovateľ snaží získať nových zákazníkov a tieto prezentuje nielen v zmluve o pripojení, ale i v letákoch, reklamách, či na internete. Navrhovateľ nemá dôvod zložiť formulovať tieto akcie, nakoľko by sa mu nepodarilo osloviť nových zákazníkov. Sám odporca vo svojej výpovedi uviedol, že ho navrhovateľ informoval o tom, aké výhody to bude pre neho mať (uzavretie zmluvy o pripojení). Navrhovateľ preto považoval odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa i v tejto časti za rozporuplné a nepresvedčivé. Vo svojom vyjadrení z 29.5.2012 poukázal na satisfakčnú aj preventívnu funkciu zmluvnej pokuty. Ďalej mal za to, že mu bola spôsobená skutočná škoda, ktorá zodpovedá hodnote dotácie do poskytnutého telefónneho zariadenia.

K podanému odvolaniu navrhovateľa sa odporca nevyjadril.

Odvolačný súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti podľa § 212 ods. 1 OSP, vo veci nariadil pojednávanie, kde bez otvorenia odvolacieho pojednávania dospel k záveru, že je potrebné v napadnutej zamietajúcej časti a v časti určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky a náhrady trov konania účastníkov rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f/, h/ OSP zrušiť a podľa § 221 ods. 2 OSP vec v týchto častiach vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Súd je povinný rozsudok odôvodniť spôsobom zakotveným v ustanovení § 157 ods. 2 OSP, čo je jedným z princípov riadneho a spravodlivého procesu vyplývajúceho z Listiny základných práv a slobôd a aj z článku 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý predstavuje súčasť práva na spravodlivý proces. Z odôvodnenia rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov a právnymi závermi z toho vyplývajúcimi. Pokiaľ rozsudok nezodpovedá ust. § 157 ods. 2 OSP je v konečnom dôsledku nepreskúmateľný. Za nepreskúmateľný je treba považovať aj rozsudok, v ktorom sa súd skutkovo a právne nevysporiadal s celým uplatneným nárokom. Ak je rozhodnutie súdu prvého stupňa nepreskúmateľné, musí ho odvolací súd zrušiť, pretože inak by zaťažil konanie vadou, ktorá môže mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Z hľadiska skutkového stavu nebolo v danej veci sporné, že účastníci konania uzatvorili dňa 12.10.2007 zmluvu o pripojení a tiež Dodatok ku zmluve o pripojení. Predmetom zmluvy bolo využívanie služieb navrhovateľa - mesačného programu „Pre mňa 250“ - odporcom vrámci akcie „Do všetkých sietí za 1,-Sk s DPH a kúpa mobilného telefónu NOKIA 6300, s dobou viazanosti 24 mesiacov. Odporca sa predmetnou zmluvou zaviazal po dobu viazanosti nepožičať o vypožičenie SIM karty z prevádzky ani o dočasnú deaktiváciu SIM karty a nedopustiť sa takého konania, na základe ktorého by navrhovateľovi vzniklo právo zrušiť zmluvu odstúpením od nej alebo túto vypovedať. V prípade porušenia zmluvných povinností zo strany odporcu sa tento zaviazal zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 12.893,28 Sk. Keďže odporca neuhradil navrhovateľovi cenu poskytnutých služieb faktúrami splatnými dňa 18.11.2007, 11.2.2008, 15.4.2008, 17.1.2008, 17.12.2007, v celkovej výške 633,03 Eur a to napriek výzvam navrhovateľa, súd prvého stupňa zaviazal odporcu na zaplatenie tejto sumy, ako úhrady za poskytnuté služby, ktorá vyhovujúca časť rozsudku odvolaním napadnutá nebola a odvolací súd preskúmaval

už iba časť zamietajúcu ohľadom navrhovateľom uplatnenej zmluvnej pokuty vo výške 427,99 Euro, faktúrovanej odporcovi fa č. 5100128303 splatnej dňa 24.4.2008.

Inštitút zmluvnej pokuty je jedným z právnych prostriedkov zabezpečenia zmluvných záväzkov, ktoré sú upravené v § 544 až 587 OZ. Účelom zmluvnej pokuty je vyhrážka sankciou voči dlžníkovi pre prípad neplnenia povinnosti z hlavného záväzku a tiež v zabezpečení veriteľa proti prípadnej škode, ktorá by mu nesplnením hlavného záväzku mohla vzniknúť. Dojednanie zmluvnej pokuty, ako i jej výšky je zásadne vecou vzájomnej dohody strán. Dojednania o zmluvnej pokute je však potrebné posúdiť z hľadiska právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv (prvá časť V. hlavy OZ), ktoré majú povahu osobitných ustanovení.

V prejednávanej veci niet pochyb o tom, že sporná zmluva je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou. Týmto sa otvára priestor pre tzv. súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či tieto nespôsobili hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech odporcu, ako spotrebiteľa, a to i vo vzťahu k dojednanej zmluvnej pokute.

Súd prvého stupňa považoval dojednanú zmluvnú pokutu za neprijateľnú a teda neplatnú podmienku, keďže nezohľadňuje dĺžku obdobia, po ktorú spotrebiteľ riadne plnil svoje povinnosti zo zmluvy a ani iným hľadiskom neodstupňuje výšku zmluvnej pokuty. Ďalej videl súd nepomer v právach a povinnostiach účastníkov na úkor odporcu ako spotrebiteľa, že sa tento zaviazal využívať služby navrhovateľa ako dodávateľa, bez ohľadu na to, v akej životnej situácii sa bude nachádzať v nastávajúcom období.

Z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa teda nevyplýva, ako sa vysporiadal v danej veci vo vzťahu k primeranosti zmluvných pokút, s rozsahom zmluvnými pokutami zabezpečovaných povinností odporcu v ich súhrne, s výškou do úvahy pripadajúcich škôd spôsobených navrhovateľovi v nadväznosti na porušenie povinnosti odporcom a pod.

Pre konštatovanie neprijateľnosti zmluvných podmienok - zaplatenie zmluvnej pokuty - nestačí nezohľadnenie dĺžky obdobia, po ktorú spotrebiteľ svoje povinnosti zo zmluvy vyplývajúce riadne plnil a už vôbec nie nedostatok schopnosti spotrebiteľa posúdiť v okamihu podpísania zmluvy, v akých životných situáciách sa následne bude nachádzať. Prijatie takéhoto záveru, by vnieslo právnu neistotu do zmluvných vzťahov, ktorými účastníci berú na seba i určité riziká, avšak s plným vedomím si týchto rizík.

Súd prvého stupňa sa vo svojom rozhodnutí vôbec nezaoberal navrhovateľom v návrhu tvrdeným odstúpením od zmluvy, či teda došlo k platnému odstúpeniu od zmluvy a aké právne dôsledky to na právne vzťahy účastníkov malo.

Je ešte potrebné uviesť, že iba opísanie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, bez spojenia s konkrétnou spotrebiteľskou zmluvou a bez uvedenia znakov, ktoré by mali spôsobiť značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech veriteľa, nezodpovedá ust. § 153 ods. 3 OSP.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v odvolaní napadnutých častiach zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie. V ňom súd prvého stupňa vec opätovne prejedná a rozhodne o nej, pričom svoje rozhodnutie náležitým spôsobom vo všetkých výrokoch odôvodní, vypořádajúc sa v ňom i s námietkami účastníkov uplatnených v konaní. Zároveň rozhodne i o náhrade trov celého konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.